

524

БИБЛИОТЕКА
45322

СТАТУТ

ПРВОГ СРП. АКЦИОН. ДРУШТВА ПОЉОПРИВРЕДНИХ И
ОСТАЛИХ МАШИНА И СПРАВА.

P-ère SOCIÉTÉ ANONYME SERBE DE MA-
CHINES ET OUTILS AGRICOLES ET AUTRES

ОСНОВАНО 1909 ГОДИНЕ

Основни капитал 500.000 дин. у злату

—❖—

БЕОГРАД.

НАРОДНА ШТАМПАРИЈА ЉУБ. Ј. БОЈОВИЋА КОСМАЈСКА УЛИЦА БР. 28.

1909.

Г. Б. б
314

ID = 194432524

УНИВ. БИБЛИОТЕКА

И. Бр.

45322

ШТАТУТ

ПРВОГ СРП. АКЦИОН. ДРУШТВА ПОЉОПРИВРЕДНИХ И
ОСТАЛИХ МАШИНА И СПРАВА.

P-ère SOCIÉTÉ ANONYME SERBE DE MA-
CHINES ET OUTILS AGRICOLES ET AUTRES

ОСНОВАНО 1909. ГОДИНЕ

Лука Ћеловић
БЕОГРАД

Luka Celović
БЕОГРАД

БЕОГРАД.

НАРОДНА ШТАМПАРИЈА ЉУБ. Ј. БОЈОВИЋА КОСМАЈСКА УЛИЦА БР. 28.

1909.

Ulysses S. Grant
General
Luka O'Connell
Beverly

ШТАТУТ

ПРВОГ СРП. АКЦИОН. ДРУШТВА ПОЉОПРИВРЕДНИХ
И ОСТАЛИХ МАШИНА И СПРАВА.

P-ère SOCIÉTÉ ANONYME SERBE DE MACHINES ET OUTILS
AGRICILES ET AUTRES.

Чл. 1.

Прво српско акционарско друштво пољопривредних и осталих машина и справа основано је ради вршења послова обележених у овом штатуту.

Чл. 2.

Фирма друштва је:

Прво српско акционарско друштво пољопривредних и осталих машина и справа.

P-ère Société Anonyme Serbe de Machines et Outils agricoles et autres.

Чл. 3.

Седиште друштва је у Београду.

Чл. 4.

Фирма друштвена протоколисаће се код Београд.
Трг. Суда.

Чл. 5.

Фирму друштвену потписују један члан управног одбора и директор, односно њихови заступници,

Чл. 6.

Своје службене објаве друштво ће вршити преко државних службених новина.

Чл. 7.

Капитал друштвени одређује се 500.000 динара у злату, подељен у хиљаду комада акција по пет стотина динара; овај капитал уплатиће се у року од две године, у противном друштво ће ликвидирати.

Чл. 8.

Повећање друштвеног капитала може решити збор само по предлогу управног одбора.

У томе случају дотадањи акционари имају првенствено и сразмерно право уписа нових акција.

Чл. 9.

За покриће губитака који би произашли из послова правилно предузетих и обављених но са штетом окончаних, друштво има свој резервни фонд, у који се сваке године уноси један део чисте добити (чл. 60).

Ово дотирање резервног фонда може престати када он достигне 30% од уплаћеног капитала. Резервни фонд мора бити уложен у срп. држ. хартије од вредности и у остале домаће сигурне вредности, које носе сталан приход.

Приход резервног фонда иде на ојачање његово.

Чл. 10.

Акције су недељиве и гласе на доносиоца. Привремене акције морају гласити на име.

Чл. 11.

Друштво за све своје обавезе одговара целокупном имовином својом.

Чл. 12.

Друштво не сме давати зајмове на своје акције нити их сме за свој рачун куповати, сем случаја кад би се смањивао његов капитал, нити их испод имените вредности продавати.

Чл. 13.

Акционари одговарају за друштвене обавезе само својим акционарским уделом односно само до номиналне суме својих акција, ако ове још нису потпуно уплаћене. Према броју својих акција сваки акционар има сразмерно учешће у имовини и добити друштвеној саобразно овоме штатуту.

Чл. 14.

П о с л о в и

а.) Друштво ће вршити куповину и продају свију пољопривредних и осталих машина и справа, и најдаље за годину дана од дана конституисања основаће и своју радионицу, за израду и поправку свих пољопривредних справа и машина.

б.) Друштво ће продавати машине сигурним купцима на подлогу интабулације непокретних имања као и за готов новац.

в.) Рокови почека могу бити најдужи пет година.

г.) За кредитоване суме купци ће плаћати закони интерес.

Чл. 15.

Управу и органе друштва састављају: 1. Управни Одбор, 2. Директор, 3. Надзорни Одбор и 4. Збор акционара.

Чл. 16.

Акције се уплаћују једним делом по чл. 11—14. закона о акционарским друштвима; остатак ће се уплатити у шестомесечном размаку по 112. 50 динара, тако да цео капитал буде уплаћен у року предвиђеном у чл. 7. ових правила.

За покриће евентуалних трошкова при упису, плаћаће се од сваке акције десет динара.

Чл. 17.

Управни Одбор.

Управни одбор је главни орган друштва који га представља и управља целокупним радом његовим: прописује начине и правила за извршење свих друштвених послова.

Чл. 18.

Управни Одбор састоји се из пет чланова које бира збор између акционара што стално живе у Београду, а нису у изузећу по чл. 38 зак. о акционарским друштвима. Чланови овога одбора бирају се на шест година.

После шестогодишњег рока збор бира друге, при чему је допуштен и псовни избор старих чланова.

Чланови управног одбора полажу на име кауције сваки по 10 друштвених акција у друштвену касу.

Члан 19.

Случајно упражњена места чланова попуњавају се на првом идућем збору. Но ако би се упразнило толико места, да управни одбор не би могао пуноважно решавати, надзорни одбор дужан је сазвати ванредни збор за попуњење упражњених места и то најдаље за десет дана. Одбор бира себи пред-

седника. Председник сазива седнице одбора по потреби или и на захтев три члана његова; он руководи радом одбора и стара се о извршењу његових одлука.

Ако је председник ма чиме спречен у вршењу своје дужности, замењује га најстарији члан одбора по годинама, односно по избору.

Чл. 21.

Седница одбора је пуноважна кад су присутна три члана.

Чл. 22.

Сваки члан дужан је редовно долазити у седнице.

Чл. 23.

Чланови су одговорни лично и целим својим имањем солдарно за сваки свој рад који би био противан штатуту и правилима а штетио би друштво. Ова одговорност не пала на оног члана који није био у тој седници или који је против дотичне одлуке односно рада одмах протествовао и дао тај протест у записник увести.

Чл. 24.

За вођење друштвених послова као и заступање друштва Управни Одбор може поставити прокуристу. — Круг његовог овлашћења одредиће се нарочитим пуномоћством.

Чл. 25.

О раду Управног Одбора води се записник у који се мора увести свака одлука његова као и поименична гласања ако ових буде. Овај записник потписују сви присутни чланови.

Члан 26.

Управни Одбор бира Директора друштва и са њим закључује службени уговор. Поред уговорне плате директор добија и тантијему по чл. 60.

Члан 27.

Директор је дужан при ступању у службу депоновати друштву двадесет пет друштвених акција.

Члан 28.

Директор је дужан све своје деловање посветити искључиво радовима и интересима друштвеним и старати се о тачном и брзом вршењу свих друштвених послова.

Чл. 29.

Директор стоји према целом друштвеном особљу као непосредни наредбодавац и надзорник. Он је дужан одржавати дисциплину међу особљем и пазити да рад и пословање буде тачно и уредно. За све ово директор носи одговорност пред управним одбором.

Чл. 30.

Седницама управног одбора присуствује директор као де товођа и са саветујућим гласом, но ако је и он члан управног одбора, онда има решавајући глас, али без права на награде и тантијему чланова управног одбора.

Чл. 31.

Службено особље.

Друштвено службено особље састављају потребан број чиновника и агената. Све друштвено особље мора бити спремно за посао који му се поверава.

Чл. 32.

Надзорни Одбор.

Надзорни Одбор је врховни контролни орган друштвени; он је дужан мотрити на целокупни рад друштвени и његових органа а нарочито прегледати месечна и годишња стања, рачуне друштвене и на крају сваке године инвентарисати целу имовину његову.

Чл. 33.

Надзорни одбор састоји се из три члана које бира збор између акционара који стално живе у Београду а нису у изузећу по чл. 38. зак. о акционар. друштвима. Чланови овог Одбора бирају се на шест год.

Чл. 34.

При ступању у дужност сваки члан је обавезан депоновати друштву десет акција његових.

Чл. 35.

Сваки је члан дужан редовно долазити у седнице и на њима радити. Чланови добијају десет динара од сваке седнице и имају права на тантијему сразмерну горњим наградама.

Члан 36.

За штету одговорни су чланови Надзорног Одбора ако би урадили што противно овоме статуту или ако би опазили какве неправилности у друштву а не би ништа предузели да исте отклоне и штету спрече или ако би небрежењем или невршењем своје дужности оштетили друштво.

Чл. 37.

Ако би надзорни одбор нашао да је каква од-

лука управног одбора противна овоме статуту или интересима друштва, он је дужан исту обуставити од извршења и сазвати збор и овоме ствар изнети на коначно решење.

Чл. 38.

О записнику важе правила члана 25.

Чл. 39.

Кауције чланова свих одбора не могу се подићи док годишњи збор не одобри друштвене рачуне за до- тичну годину и не изда разрешнице за исте.

Чл. 40.

Збор Акционара

Целокупност свих акционара представљена је у њиховом збору. Правилно донесене одлуке овог збора обавезне су и за акционаре који нису ни на њему били.

Чл. 41.

Збор је редован или ванредан и сваки се држи у Београду.

Чл. 42.

Редован збор држи се по свршетку сваке рачун- ске године и најдаље у априлу месецу.

Овај збор сазива Управни Одбор и позив за њ објављује бар три пута.

Од дана прве објаве до дана збора мора протећи најмање тридесет дана.

Ако управни одбор не би овај збор сазвао у од- ређеном року, онда је надзорни одбор дужан то учи- нити за идући 15 дана. Но ако и овај то не учини

збор тај могу сазвати сами акционари, који представљају бар $\frac{1}{25}$ део издатих акција.

Чл. 43.

Ванредни збор сазива се по потреби. Овај збор сазива управни или надзорни одбор а у роковима потачци 2-гој чл. 42. сем случаја чл. 44.

Чл. 44.

Ванредни збор мора се сазвати кад то затраже акционари који код друштва депонују $\frac{1}{10}$ издатих акција. У овом случају сазив збора врши управни одбор најдаље за три дана од захтева.

Ако то управни одбор не учини онда ће збор сазвати надзорни одбор у року за друга три дана, па ако и овај то не учини збор могу сазвати сами акционари који су га и тражили, пошто испуне одредбе чл. 61. зак. о акционарским друштвима.

Овако сазвани збор мора се састати најдаље за 10 дана од првог позива.

Чл. 45.

Уз позив за збор објављује се и дневни ред за исти, као и време, докле се акције имају депоновани и добити улазне листе евентуално и биланс са одборским извештајима.

Чл. 46.

Збор састављају они акционари који имају најмање 3 акције и на њ дођу са улазном листом. Улазну листу мора друштво издати сваком акционару, који јој бар на пет дана пре збора депонује своје акције.

На листи је означено: дан, час и место збора, име презиме и место становања акционара, колико је акција депоновао и колико гласова има.

Чл. 47.

Друштво води списак акционара пријављених за збор у који бележи име презиме и место становања, колико је акција депоновано и колико акција има.

Последњег дана одређеног за пријаву акција, Управни Одбор ће овај списак закључити и оверити, а по том ставити на увиђај акционарима, на начин прописан расписом Министра Народне Привреде од 26 фебруара 1908 год. ТБр. 1886.

Чл. 48.

На дан збора води се списак акционара, у који се бележи што и у првом. На основу овога списка се претходно констатује може ли збор отпочети свој рад.

Чл. 49.

На збору може једнога акционара заступати други ако и сâм има права доћи на збор. Овлашћење за ово ставља се или на самој листи или се даје особеним писменом.

Правне личности, као и масе и малолетне може заступати и који није акционар.

Чл. 50.

Редовном збору председава председник управног а ванредном председник оног одбора, који је сазив извршио (односно њихови заменици); ако су сазив извршили сами акционари онда збор бира себи председника. Деловођу свакога збора бира овај сâм.

Чл. 51.

Збор може решавати само о предметима из објављеног дневног реда као и о онима предлозима акционара, који су друштву написмено поднети бар 10 дана пре збора.

Чл. 52.

Збор дебатује и решава:

- о билансу, подели добити и разрешницама одбора
- о бирању и смењивању чланова одбора
- о изменама и допунама статута
- о бирању потписника протокола
- о повећању главнице
- о престанку или продужењу друштва.

Чл. 53.

Збор пуноважно решава већином присутних гласова, ако је на њему заступљена бар $\frac{1}{4}$ издатих акција.

Чл. 54.

На збору који би решавао о измени или допуни статута мора бити заступљена бар $\frac{1}{4}$ издатих акција и за то гласати апсолутна већина присутних гласова.

Чл. 55.

Ако се за први сазив збора и до остављеног рока (чл. 49.) не пријави довољан број акција или не буде на збору заступљен онда се то констатује по чл. 48. и одмах сазива други збор најдаље за десети дан, који пуноважно решава, без обзира на број акција што су на њему представљене.

Чл. 56.

На збору се свагда гласа јавно (поименично), само избор чланова оба одбора врши се тајно (цедуљама). Прикупљање и бројање гласова врше збором изабрани потписници записника.

Чл. 57.

На збору сваке три акције дају право на један

глас. — Но нико не може имати више од десет гласова па ма колико акција депоновао.

Чл. 58.

На сваком збору води се записник о раду, који потписују председник, деловођа и три потписника које збор у тој цели бира а оверава га државни комесар.

Чл. 59.

Биланс и подела добити

Састав биланса по одредбама чл. 71. закона о акционар. друштвима, врши се сваке године пошто се закључе годишњи рачуни 31 децембра.

На основу тога изналази се чиста добит друштва према прописима закона и правилима трговачког књиговодства.

Чл. 60.

Од изнађене чисте добити годишње издваја се:

1.) 7% на име тантијеме члановима управног одбора.

2.) 1% на име тантијеме члановима надзорног одбора.

3.) 7% на име тантијеме директору и сталним чиновницима ако су бар шест месеци били у служби друштвеној и шест месеци у години за коју се добит изналази.

4.) Најмање 10% на име дотације резервном фонду по чл. 9.

5.) остатак се дели међу акционаре као дивиденда.

Чл. 61.

Према горњем састављени биланс — рачун изравњања — и рачун губитка и добитка, као закључни

годишњи рачун друштва штампаће се и најдаље на 8 дана пре збора ставити на углед у друштвеном стану.

Чл. 62.

Надзорни Одбор дужан је прегледати закључне рачуне и све податке за исте па спремити извештај за збор.

Чл. 63.

Закључне рачуне са извештајем Надзорног Одбора дужан је управни одбор поднети збору заједно са својим извештајем о раду.

Чл. 64.

Збор може изабрати и нарочите рачуноиспитаче за преглед закључних рачуна. Избор и делокруг ових рачуноиспитача одређен је законом а и збор им може издати потребна упуства.

Чл. 65.

Кад збор усвоји закључне рачуне они се морају најдаље за 15 дана објавити.

Чл. 66.

Дивиденда се почиње исплаћивати одмах после збора. Неподигнута дивиденда застарева у корист друштва за 5 година од дана збора који је одобрио закључне рачуне.

Чл. 67.

Почетак, трајање и престанак

Друштво је основано фебруара 1909 г.

Трајање је 101 година.

У случају престанка збор бира 5 ликвидатора који имају да изврше ликвидацију друштва саобразно прописима постојећих закона. Збор може и овим ликвидаторима дати сходна упутства.

Чл. 68.

Друштво је потчињено земаљским законима и надзору који би исти прописивали.

ОСНИВАЧИ:

Стеван Ивковић с. р.
 Сима Р. Обрадовић с. р.
 Лука Ђурић трг. с. р.
 Стојан Милић и брат трг. с. р.
 Гаврило Р. Раденковић трг. с. р.
 Светозар Боторић трг. с. р.
 Милован Лазаревић трг. из Колубаре
 Милован Петровић трг.
 Радоје К. Лишанин трг, с. р.
 Никола П. Михаиловић с. р.

На основу члана 9 закона о акционарским друштвима, одобравам и потврђујем ова правила „Првог Српског акционарског друштва пољопривредних и осталих машина и справа.“

Такса за потврду, од две стотине — 200 — динара, наплаћена је у таксеним маркама, које су на потврђеном примерку правила, предатом оснивачима, утискуте и прописно поништене.

ТБр. 721
 7. фебруара 1909. год.
 У Београду

Министар
 Народне Привреде
 Коста Д. Главинић.

П. П.

Из приложеног Статута видиће се делокруг рада друштва. Али оснивачи изоставили су са извесних разлога ове тачке, које ће се у уредби фабрике у пословник унети.

1. Сваки омај кој од Друства кући гаржишуру вршаћу има права послати свог човека да се у фабрици обучи машином руковаћи, ова обука чихће се у зиме даме.

2. Друство ће вршићи све оуравке свију машина са најповољнијим условима и шиме ће учихићи, да се силах ховац у земљи задржава.

3. Друство ће устакховићи по могућству аутомобилску вожљу од које ће велику корисћ имати.

4. Друствема уурава постараће се да добије свешка засшућихиштва свију машинских фабрика, и шом појавом даће могућности свима и свакоме да се за сваку ствар дршћу обраћа.

5. Уурава ће израдићи свој пословник који ће како за куће шако и за саму фабрику бићи обвези.

Београд 1909. год.

ОСНИВАЧИ.

Handwritten text in a cursive script, likely from a historical document. The text is mirrored and appears to be bleed-through from the reverse side of the page. It is mostly illegible due to the bleed-through effect.

Handwritten text at the bottom of the visible page, also appearing to be bleed-through from the reverse side.